

יד ושם
רשות הזכרון לשואה ולגבורה

מנהל חברה ונוער

60 שנה למדינת ישראל

משרד ראש הממשלה
המשרד לענייני גמלאים | משרד החינוך

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל. אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה: מרנשטיין	שם פרטי: פנינה פאולה
--------------------	----------------------

פרטים אישיים לפני ובתקופת השואה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס- גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה: קופליק	בלועזית: kuflik	שם משפחה שם פרטי לפני המלחמה: פנינה פאולה	שם נעורים: פנינה פאולה קופליק
שם פרטי לפני המלחמה: פנינה פאולה	בלועזית: pnina paula	שם פרטי לפני המלחמה: פנינה פאולה	מין: ז / נ תאריך לידה: 19/11/1930
מקום לידה (ישוב, מחוז): פרייבורג	בלועזית: freiburg	מקום לידה (ישוב, מחוז): פרייבורג	ארץ לידה: גרמניה
שם פרטי של האב: אברהם	שם פרטי ושם נעורים של האם: גולדה צופניק	שם פרטי של האב: אברהם	שם פרטי ושם נעורים של האם: גולדה צופניק
שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם פרטי ושם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם פרטי ושם נעורים של האישה:
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): פרייבורג	בלועזית: freiburg	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): פרייבורג	ארץ מקום המגורים: גרמניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:
מקומות מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פאריז, ליאון, ז'נבה, ציריך ובאזל		מקומות מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פאריז, ליאון, ז'נבה, ציריך ובאזל	
האם היית בגטאות? אילו?		האם היית בגטאות? אילו?	
האם היית במחנות? אילו?		האם היית במחנות? אילו?	
מקום השחרור	תאריך השחרור: _ _ / _ _ / _ _	מקום השחרור	תאריך השחרור: _ _ / _ _ / _ _
האם שהית במחנה עקורים? איזה?	לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	האם שהית במחנה עקורים? איזה?	לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת העליה: 1950	מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שם האנייה: "נגבה"

לדורות: סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(נקודות להתייחסות: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):

נולדתי בפרייבורג ב-1930 בת בכורה להורי. אבי ואמי ילידי פולין. הם הגיעו לגרמניה בעשור הראשון של המאה ה-20. הלכתי לבי"ס רגיל (משמע – עם הגויים) כיוון שלא היה בי"ס יהודי. כאשר הייתי ילדה רצינית ללכת ל"היטלר יוגנד" כיוון שהייתי מאוד מוקסמת מהם. נולדתי עם בעיה רפואית והיה פרופסור שטיפל בי ועזר לנו מאוד גם אחרי המלחמה כשהיינו צריכים חוות דעת רפואית לצורך קבלת קצבה בגין היותי ניצולה. כשהייתי בכיתה ב גירשו אותי מביה"ס מפני שהייתי יהודיהץ הקהילה שלנו אירגנה בי"ס אלטרנטיבי משלנו בתוך בית הכנסת כאשר בכל ספסל לערך ישבה כיתה. באוקטובר 1938 באו ועצרו את אבא שלי וגירשו אותו לפולין מכיוון שהיינו נתינים פולנים ולא הייתה לנו אזרחות גרמנית. ככל הידוע לי אנו היינו הנתינים הפולנים היחידים בעיר. אמי ילדה את אחי כמה שבועות לפני שלקחו את אבי ואני באותו הזמן הייתי נתונה בגבס בבית החולים. הנאצים הדיחו את הפרופסור שטיפל בי כיוון שלא הראה נאמנות לנאצים וסירב לומר "הייל היטלר". במקומו שמו נאצי בתור ראש המחלקה וכולם פחדו ממנו. זכור לי שעשה ביקור חולים במדים מלאים. אבי היה שוחט עד שנאסרה השחיטה היהודית. אח"כ הוא המשיך להתפרנס ממתן הרצאות ושיעורי תנ"ך. אמי הייתה עקרת בית. אמי ניסתה להוציא בקשה שיחזירו את אבי משום שהיא רק ילדה את אחי. היא טענה שאינה יודעת לקרוא ולכתוב וכך, אשם אחר מילא את הטפסים במקומה ולבסוף אישרו לאבי לחזור למשך חודשיים. לאחר שחזר התחלנו לחפש מקום לברוח אליו. אבי אמר שפולין יותר גרועה מגרמניה. עד לשנת 1936 הייתה לנו עוזרת גויה ובעקבות חוקי נירנברג היא נאלצה להפסיק לעבוד אצלנו. העוזרת עזרה לנו והיא העבירה אותי על הדרכון שלה. בעזרתה עברתי מגרמניה לבאזל שבשווייץ ביולי 1939 ושם נפגשתי עם הורי. בבאזל היינו בערך שבועיים. משם עברנו לפאריז משום שבן דוד של אבי התגורר שם. בפאריז היינו קצת למעלה משנתיים, מספטמבר 1939 עד דצמבר 1941. הלכתי שם לבי"ס ולא קיבלו אותי יותר מדי באהדה משום שראו בי גרמניה. זכור לי שהלכתי עם מסכות גז לביה"ס וכשהיו הפגזות היינו יורדים להסתתר במטרו.

לדורות: סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אוווקאציה למרכז ברה"מ):

היינו בפאריז עד דצמבר 1941. אני זוכרת היטב את הכיבוש הגרמני, את כניסתם לעיר ואת צעידתם המסודרת להפליא בשדרה. כאשר הגרמנים עמדו בשערי פאריז ניסינו לברוח בשיט דרך התעלות ולהגיע דרומה לליון משום שלאמי הייתה אחות שם. לא הצלחנו לעלות על הסירות וכך המשכנו לחיות בפאריז עם ניירות מזויפים. אבי נתן הרצאות/שיעורים וכך הצלחנו להתקיים. בקיץ 1940 עזבנו את פאריז והגענו לעיירת נופש המרוחקת כמה עשרות קילומטרים בפאריז. הייתה שם קהילה ספרדית גדולה וזכור לי שראש הקהילה שם הייתה אישה. שם שהינו עד אחרי סוכות. היה שם קזינו ובתי בושת. אמי שלחה אותי מפעם לפעם לבדי ברכבת לפאריז בשביל לבדוק מה קורה בפאריז. קשה לי להאמין היום שהיא עשתה את זה כיוון שגם ברכבת תמיד היו חיילים גרמניים שהלכו להירגע קצת בחופשה והיו בדרכם חזרה לפאריז. בדצמבר 1941 החליטו הורי לרדת דרומה. אבי ואחי ירדו ראשונים לליון ואני, אמי ואחי השני יצאנו לכיוונם שבועיים לאחר מכן. בדרך לליון תפסו אותנו ושמנו אותנו במעצר מנהלי בכפר כלשהו. במחנה הגיע שוטר ודיבר עם אמי והציע לה לשלוח את הילדים שלה, הוא יעלים עין וכך כשתהייה לבדה יהיה לה יותר קל לשרוד. אותנו שלחו לגרנובל לאחותה של אמי. את אמי שלחו למחנה וכאשר היא הייתה ברכבת בדרך למחנה, באחת העצירות ניגש אליה בחור, דיבר איתה והציע את עזרתו. הוא שיכנע אותה שהיא לא תשרוד וכי היא זקוקה לטיפול רפואי וכך היא הגיעה לבית החולים שם טיפלו בה. אותו בחור הגיע לבקרה גם בבית החולים. הם התקשרו למשפחתה בליון ומליון הגיע בן-דודי עם תעודת מעבר טורקית כאילו שאמא שלי בדרך לטורקיה וכך הם שיחררו אותה. בתחילת 1942 התאחדנו בליון, שם חזרתי לבית הספר. המצב בליון היה קשה ביותר. לא היה לנו מה לאכול. אותו יהודי שעזר לאמי ברכבת שלח חבילה שממש הצילה אותנו. באותה תקופה התחילו לאסוף יהודים למשלוחים גם בליון. ב-1 לאוגוסט 1942 השוויצרים הכריזו שהם יקבלו פליטים פוליטיים וכך החלטנו לעבור לשווייץ, שם הייתה לנו משפחה. באוקטובר 1942 עברנו לז'נבה. בדרך מגרמניה לשווייץ הלכנו ברגל כמה שעות. היה קר. אמי שברה את הרגל בדרך והמשיכה ללכת עם רגל שבורה במשך כמה שעות. היא קשרה את רגלה עם צעיף שהיה על צווארה וכך המשיכה. הלכנו עם קבוצה של אנשים מבוגרים וגם ילדים. כשעברנו את הגבול ניסינו לעשות זאת בהסתר אך משום שהיינו כ"כ עייפים אחרי שעברנו את הגבול וישבנו לנוח, תפס אותנו פטרול של השוויצרים והם לקחו אותנו למשטרה שם טיפלו באמי ועזרו לנו להתחמם. הם לקחו את אמי לז'נבה לבית חולים שם שהתה במשך שישה שבועות. אותנו הכניסו למחנה הסגר במשך שלושה שבועות ואח"כ שלחו אותנו למחנה עבודה במקום שנקרא eichberg. שם היינו בערך שלושה חודשים ומשם שלחו אותנו למשפחה אומנת בבאזל. אבי היה במחנה ובהמשך הוא התחיל ללמד בציריך תורה וקיבל אשרת שהייה. הם חיפשו שם מי שילמד תורה בקהילה היהודית. בציריך המשפחה התאחדה שוב ושם המשכתי ללכת שוב לביה"ס. שם הייתי עד 1949.

